

St.prp. nr. 49

(2007–2008)

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 25/2008 av 14. mars 2008 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og restriksjoner av kjemikalier (REACH) og etablering av et europeisk kjemikaliebyrå (ECHA), samt direktiv 2006/121/EF om regelverk for kjemikalier

*Tilråding fra Utenriksdepartementet av 11. april 2008,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Stoltenberg II)*

1 Bakgrunn

Ved EØS-komiteens beslutning nr. 25/2008 av 14. mars 2008 ble vedlegg II Tekniske forskrifter, standarder, prøving og sertifisering i EØS-avtalen endret for å innlemme europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 av 18. desember 2006 om registrering, vurdering, godkjenning og restriksjoner av kjemikalier (REACH) og etablering av et europeisk kjemikaliebyrå (ECHA). Samtidig innlemmes også direktiv 2006/121/EF av 18. desember 2006 om endringer i direktiv 67/548/EØF om klassifisering og merking av farlige kjemiske stoffer slik at bestemmelser i dette regelverket oppdateres i forhold til de aktuelle bestemmelsene i forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH).

Hovedformålet med forordningen er å oppnå bedre beskyttelse av helse og miljø ved å få bedre kontroll med produksjon, import, bruk og utslipp av kjemiske stoffer. Det er også en målsetting med

REACH å opprettholde og forbedre konkurranseevnen til den europeiske industrien og sikre fri bevegelse av stoffer i det indre marked. Hensyn til dyrebeskyttelse er også sentralt i REACH ved at dyreforsøk skal begrenses og unngås hvis mulig.

Innlemmelsen av forordningen og direktivet i EØS-avtalen innebærer at Norge vil ha samme grunnleggende regelverk på kjemikalieområdet som EU-statene, noe Norge også har hatt i tiden før REACH trådte i kraft.

Norge vil også delta i det særskilte EU-byrå for kjemikalier – European Chemical Agency (ECHA) som er opprettet gjennom forordningen. Norsk deltakelse i ECHA forutsetter årlige innbetalinger av finansielt bidrag. Deltakelse i det nye kjemikalierregelverket anses dessuten som en sak av særlig viktighet. Stortingets samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning er derfor nødvendig i samsvar med Grunnloven § 26, annet ledd.

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 25/2008 av 14. mars 2008 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og restriksjoner av kjemikalier (REACH) og etablering av et europeisk kjemikaliebyrå (ECHA), samt direktiv 2006/121/EF om regelverk for kjemikalier

Det er viktig at Norge gjennomfører regelverket i REACH snarest mulig. Ellers vil europeiske kunder av norske bedrifter kunne tillegges plikter som importører. Dette vil medføre direkte konkurransevridding for norsk industri som vil kunne miste handelspartnere og markedsandeler.

EØS-komiteens beslutning i uoffisiell norsk oversettelse følger som trykt vedlegg til proposisjonen. Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 og direktiv 2006/121/EF i uoffisiell norsk oversettelse følger som uttrykt vedlegg og finnes elektronisk på <http://www.regjeringen.no/nb/dep/ud/dok/regpubl/stprp>.

2 Nærmere om REACH-forordningen

Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og restriksjoner av kjemikalier (REACH) og etablering av et europeisk kjemikaliebyrå (ECHA), ble vedtatt 18. desember 2006 og trådte i kraft 1. juni 2007.

Hovedformålet med forordningen er å oppnå bedre beskyttelse av helse og miljø ved å få bedre kontroll med produksjon, import, bruk og utslipp av kjemiske stoffer. Dette skal oppnås ved en systematisk registrering av kjemikalier som er på markedet, der det stilles krav til opplysninger om kjemikaliers helse- og miljøeffekter. Bruken av de farligste kjemikaliene skal underlegges strenge krav om godkjenning. Industrien får hovedansvar for å vurdere sine kjemikalier, foreslå og sette i verk sikkerhetstiltak ved bruk og sørge for informasjon gjennom alle leddene i forsyningskjeden (produsenter, importører, distributører og nedstrømsbrukere).

Pliktsubjektene i REACH er først og fremst produsenter, importører og de som senere tar i bruk stoffene (nedstrømsbrukere). De fleste virksomhetene i Norge som vil få plikter etter REACH, vil være å anse som nedstrømsbrukere.

Det store antall stoffer som allerede er på markedet skal fases gradvis inn i REACH i en periode på 3,5 til 11 år, avhengig av hvilke mengder stoffene er markedsført i. Bestemmelsene i REACH gir overgangsordninger som også norske bedrifter kan benytte, forutsatt at forordningen innlemmes i EØS-avtalen og gjennomføres i norsk regelverk. I perioden 1. juni 2008 til 1. desember 2008 må alle eksisterende stoffer preregistreres til kjemikaliebyrået for å kunne utnytte overgangsordningene.

REACH-forordningen består av fem hovedelementer:

a) Registrering

REACH medfører krav til næringslivet om registrering av alle stoffer som produseres eller importeres i mengder over 1 tonn pr år pr produsent eller importør. Kravene til dokumentasjon er avhengig av i hvor stor mengde de produseres og importeres. Det er også større krav til informasjon for de stoffene som anses for å være farligst og gi størst grunn til bekymring.

b) Vurdering

Det er to former for vurdering:

Dossier-vurdering: Dette er en undersøkelse som utføres av ECHA om registreringen oppfyller kravene i REACH. For å unngå unødvendige dyretester skal industriens forslag til videre testing av stoffer vurderes av kjemikaliebyrået. Prioritet skal gis til stoffer som har, eller hvor det mistenkes PBT/vPvB-egenskaper (persistente, bioakkumulerbare, giftige), CMR-egenskaper (kreft, mutagene, reproduksjonsskadelige) eller allergifremkallende egenskaper.

Stoffvurdering: Kjemikaliebyrået skal i samarbeid med nasjonale myndigheter utvikle kriterier for å prioritere stoffer som skal gjennomgå videre vurdering. Disse stoffene skal publiseres på en liste der det også fremgår hvilke nasjonale myndigheter som får ansvaret for å vurdere de prioriterte stoffene. Vurderingen vil kunne resultere i forslag om regulering om resultatene tilsier det.

c) Godkjenning

De farligste kjemikaliene (PBT/vPvB-stoffer, CMR-stoffer eller med tilsvarende alvorlige egenskaper) underlegges en godkjenningsordning (autorisasjon). For disse typer farlige kjemikalier gjelder krav om godkjenning uansett mengdegrense. Godkjenning foregår i to trinn. For det første avgjøres det hvilke stoffer som skal inkluderes i godkjenningsprosedyren. Når stoffet er inkludert i systemet og er ført opp på vedlegg XIV i REACH, starter andre trinn. De som ønsker å bruke eller markedsføre et slikt stoff, må søke om godkjenning for hvert bruksområde innen en gitt tidsfrist. En slik søknad skal bl.a. inneholde en analyse av mulige alternativer. For miljøgifter og CMR-stoffer uten sikre terskelverdier skal det som hovedregel ikke gis godkjenning om det finnes tekniske og økonomisk mulige alternativer. Hvis det ikke er alternativer kan godkjenning gis med gitte betingelser, hvis det kan dokumenteres at risikoen ved bruk av stoffet er under tilstrekkelig kontroll. Det må da leveres en substitusjonsplan og informasjon om relevante forsknings- og utviklingsalternativer.

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 25/2008 av 14. mars 2008 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og restriksjoner av kjemikalier (REACH) og etablering av et europeisk kjemikaliebyrå (ECHA), samt direktiv 2006/121/EF om regelverk for kjemikalier

d) Restriksjoner

Dagens system med forbud og bruksbegrensninger knyttet til enkeltstoffer vil fortsatt være en vanlig reguleringsmåte for å beskytte helse og miljø mot uakseptabel risiko fra enkeltstoffer. Det kan ikke gis godkjenninger som er i strid med restriksjonene. Alle reguleringer gjennom dagens begrensningsdirektiv (direktiv 76/769/EØF med senere endringer) tas inn i restriksjonsdelen (vedlegg XVII) fra 1. juni 2009.

e) Nytt europeisk kjemikaliebyrå - European Chemical Agency (ECHA)

Det er opprettet et nytt kjemikaliebyrå under REACH. I kjemikaliebyrået er det opprettet et styre og flere rådgivende komiteer hvor det vil bli oppnevnt eksperter fra medlemsstatene.

REACH erstatter mye av det nåværende EU/EØS-regelverket på kjemikalieområdet. REACH opphever skillet mellom såkalt eksisterende stoffer og nye stoffer, hhv forordning (EØF) nr. 793/93 og direktiv 93/76/EØF som oppheves 1. juni og 1. august 2008. Direktiv 91/155/EØF om HMS-datablad oppheves ved ikrafttredelse av REACH (inkluderes i REACH del IV). Begrensningsdirektivet 76/769/EØF oppheves 1. juni 2009, dette går inn som vedlegg XVII i REACH. REACH berører ikke arbeidsmiljødirektivet 89/391/EØF, heller ikke IPPC-direktivet (96/61/EF) eller rammedirektivet for vann (2006/60/EF). Det følger av artikkel 15 i REACH at stoffer som er tillatt etter plantevern-middeldirektivet (91/414/EØF) eller biociddirektivet (98/8/EF) anses å være registrert i henhold til REACH, såfremt stoffene ikke også benyttes til andre formål enn i plantevernmidler eller biocider.

3 Nærmere om Det europeiske kjemikaliebyrået (ECHA)

Det europeiske kjemikaliebyrået (ECHA) under REACH vil være EUs sentrale kjemikaliemyndighet. Alle registreringer av kjemiske stoffer skal sendes ECHA, og ECHA skal ha oversikt over informasjon om stoffer over en viss mengde eller av en viss farlighet i bruk på EØS-markedet. Kjemikaliebyrået trådte i funksjon 1. juni 2007 og har sete i Helsinki. Det forventes at ECHA har ca. 220 ansatte ved utgangen av 2008.

All registreringsinformasjon, de såkalte «dossier», kan vurderes av ECHA. Kjemikaliebyrået vurderer om kravene til registrering er oppfylt, samt forslag til videre testing av stoffer. I tillegg vil

byrået i samarbeid med myndighetene i EØS-statene, vurdere utvalgte stoffer for å vurdere risiko for helse og miljø (stoffvurdering).

Det er opprettet flere rådgivende komiteer hvor det vil bli oppnevnt eksperter fra medlemsstatene (bl.a. for risikovurdering, samfunnsøkonomiske analyser og for medlemsstatenes stoffvurderinger mv.).

3.1 Organiseringen av ECHA

ECHA er organisert med et styre og et sekretariat. Videre har kjemikaliebyrået en administrerende direktør, en medlemsstatskomité og et forum for informasjonsutveksling om håndhevelse og et klageutvalg.

Styret godkjenner budsjettet, arbeidsprogrammet og årsrapporten. Styret skal bestå av en representant fra hver medlemsstat og maksimum seks representanter utnevnt av Kommisjonen. Hver medlemsstat skal nominere et medlem til styret. De nominerte medlemmene skal deretter oppnevnes av Rådet.

Administrerende direktør har ansvar for den daglige ledelsen og administrasjon av kjemikaliebyrået, herunder det finansielle. Administrerende direktør rapporterer til styret.

Sekretariatet skal bistå komiteene og forumet, og dessuten ha det administrative ansvaret for bl.a. registrering, vurdering og opprettelse av kjemikaliel databasen.

Medlemsstatskomiteen skal løse eventuelle uenigheter om utkast til beslutninger foreslått av kjemikaliebyrået eller medlemsstatene. Denne komiteen skal også foreslå identifisering av stoffer som bør anses som stoffer med spesielt farlige egenskaper.

Komiteen for risikovurdering er ansvarlig for utarbeidelse av uttalelser om vurdering, søknader om godkjenning (autorisasjon), forslag om begrensninger og klassifisering og merking.

Komiteen for sosioøkonomisk analyse er ansvarlig for å utarbeide uttalelser om søknader om godkjenning (autorisasjon), forslag til begrensninger og spørsmål i forbindelse med sosioøkonomiske konsekvenser av eventuelle forslag om lovgivning.

Forumet for informasjonsutveksling om håndhevelse samordner et nettverk bestående av myndighetene i medlemsstatene som er ansvarlig for håndhevelse.

Klageutvalget treffer beslutninger om eventuelle innsigelser mot avgjørelser truffet av kjemikaliebyrået.

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 25/2008 av 14. mars 2008 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og restriksjoner av kjemikalier (REACH) og etablering av et europeisk kjemikaliebyrå (ECHA), samt direktiv 2006/121/EF om regelverk for kjemikalier

4 EØS-komiteens beslutning

EØS-komiteen vedtok 14. mars 2008 i beslutning nr. 25/2008 at vedlegg II Tekniske forskrifter, standarder, prøving og sertifisering skal endres ved innlemming i EØS-avtalen av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og restriksjoner av kjemikalier (REACH) og etablering av et europeisk kjemikaliebyrå (ECHA).

EØS-komiteens beslutning inneholder fortale, fire artikler og vedlegg.

Artikkel 1 slår fast at EØS-avtalen skal endres som spesifisert i vedlegget til EØS-komitebeslutningen.

Artikkel 2 slår fast at tekstene til forordning (EF) nr. 1907/2006 og direktiv 2006/121/EF på islandsk og norsk, som vil bli kunngjort i EØS-tillegget til *Den Europeiske Unions Tidende*, skal gis gyldighet.

Artikkel 3 slår fast at EØS-komitebeslutningen skal tre i kraft 15. mars 2008, forutsatt at komiteen har mottatt alle meddelelser etter avtalens artikkel 103 nr. 1.

Artikkel 4 slår fast at beslutningen skal kunngjøres i EØS-avdelingen av og i EØS-tillegget til *Den Europeiske Unions Tidende*.

4.1 Tilpasningstekstene

Vedlegget til EØS-komitebeslutningen inneholder tilpasningstekster som fastsetter bestemmelser om vilkårene for EØS/EFTA-statenes deltakelse i ECHA. Det inneholder enkelte generelle bestemmelser om tilpasning, og noen tilpasninger knyttet til konkrete artikler i forordningen. Nedenfor omtales de viktigste punktene i tilpasningsteksten.

Det fremgår innledningsvis at forordningen skal gjelde for EØS/EFTA-statene og at de skal likestilles med EUs medlemsstater på alle punkter, med mindre noe annet er fastsatt i vedlegget til EØS-komitebeslutningen eller følger av Protokoll 1 nr. 1 om generelle tilpasninger til EØS-avtalen. Det fastsettes videre at ECHA skal bistå EFTAs overvåkningsorgan (ESA) og EFTAs faste komité etter behov i utførelsen av deres respektive oppgaver.

For produkter som er omfattet av rådsdirektiv 91/414/EØF, er EFTA-statene berettiget til å begrense adgangen til deres markeder i henhold til den nasjonale lovgivningen som gjelder ved ikrafttredelse av avtalen. Nye EU-regler behandles i henhold til prosedyrene som er fastsatt i EØS-avtalens artikler 97 til 104.

Artikkel 64 nr. 8 skal gjelde med tilpasninger som fremholder at når Kommisjonen treffer godkennelsesbeslutninger (autorisasjoner), så skal EFTA-statene treffe tilsvarende beslutninger samtidig og senest 30 dager etter.

EØS/EFTA-statene får delta fullt ut i styret og skal ha de samme rettigheter og forpliktelser som EU-medlemsstatene, med unntak av stemmerett. Videre får EØS/EFTA-statene delta fullt ut i medlemsstatskomiteen, i komiteen for risikovurdering og komiteen for sosioøkonomisk analyse med de samme rettigheter og plikter som EU-medlemsstatene, med unntak av stemmerett. EØS/EFTA-statene får delta i forumet for utveksling av opplysninger om gjennomføring. EØS/EFTA-statene får delta fullt ut i dette forumets interne forretningsorden. Videre kan statsborgere fra EØS/EFTA-statene utnevnes til medlemmer eller varamedlemmer til klageutvalget.

EØS/EFTA-statene skal delta i finansieringen av kjemikaliebyrået fra det tidspunktet denne beslutningen trer i kraft. Statsborgere fra EØS/EFTA-statene kan ansettes på kontrakt inngått med kjemikaliebyråets direktør.

5 Forholdet til Grunnlovens § 93 – spørsmål om myndighetsoverføring

Deltakelsen i ECHA innebærer en viss overføring av myndighet på et saklig avgrenset område til kjemikaliebyrået ECHAs organer. ECHA kan bl.a. fatte visse vedtak som kan ha direkte virkning i Norge. Denne myndighetsoverføringen knytter seg til registrerings- og vurderingssystem for kjemikalier innad i EU/EØS:

- Sette vilkår for anvendelse av unntaket fra registreringsplikt for forskning og utvikling (artikkel 9 nr. 4).
- Fatte vedtak om at unntaket for registreringsplikt kan forlenges utover fem år (artikkel 9 nr. 7).
- Avvise registrering hvis informasjonen fra den registreringspliktige er manglende eller mangelfull (artikkel 20 nr. 2).
- Tillate at en registreringspliktig viser til data som tidligere er registrert av en annen registreringspliktig, uten dennes samtykke (artikkel 27 nr. 6).
- Fatte vedtak om hvem i en gruppe med registreringspliktige og nedstømsbrukere som skal foreta dyreundersøkelse på vegne av gruppen,

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 25/2008 av 14. mars 2008 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og restriksjoner av kjemikalier (REACH) og etablering av et europeisk kjemikaliebyrå (ECHA), samt direktiv 2006/121/EF om regelverk for kjemikalier

hvis gruppen selv ikke blir enig om dette (artikkel 30 nr. 2).

- Tillate at nye dyreforsøk foretas hvis eieren av en eksisterende undersøkelse nekter å gi ut funn og data fra undersøkelsen (artikkel 30 nr. 3).
- Treffe vedtak på bakgrunn av forslag til avgjørelse etter artikkel 40 nr. 3 og artikkel 41 nr. 3, når ingen medlemsstater har fremsatt innsigelser. Innsigelser fra norske myndigheter likestilles med innsigelser fra en medlemsstat.
- Treffe vedtak på bakgrunn av forslag til avgjørelse etter artikkel 40 nr. 3 og artikkel 41 nr. 3, hvis det i medlemsstatskomiteen oppnås enighet for forslaget. Norge har ikke stemmerett.

Det er foretatt en konstitusjonell vurdering av den myndighetsoverføring som innlemmelse av forordning (EF) nr. 1907/2006 innebærer. Det materielle innholdet i, og omfanget av de avgjørelsene som kjemikaliebyrået kan fatte, anses å være så saklig avgrenset at innlemmelsen i EØS-avtalen ikke krever vedtak i medhold av Grunnloven § 93.

6 Forholdet til norsk rett

Gjennomføring av forordning (EF) nr. 1907/2006 krever ikke lovendring, men vil bli gjort gjennom en ny henvisningsforskrift med hjemmel i produktkontrollloven, forurensningsloven, arbeidsmiljøloven og brann- og eksplosjonsvernloven.

På arbeidslivsområdet vil REACH gjennomføres med hjemmel i ulike bestemmelser, herunder arbeidsmiljøloven §§ 4-5 og 5-4. Regjeringen tar sikte på senere å fremme et forslag til endringer i arbeidsmiljøloven for å få én samlet og tydelig hjemmel for REACH, slik at forholdet til tilsyn og håndheving på arbeidslivsområdet klargjøres.

7 Økonomiske og administrative konsekvenser

Statens forurensningstilsyn (SFT) har foretatt en vurdering av konsekvensene av å innføre REACH i Norge. Denne konsekvensvurderingen ble oppdatert i mars 2007. Hovedkonklusjonene fra denne vurderingen er at REACH er samfunnsøkonomisk lønnsomt, først og fremst fordi det vil øke tilgangen til informasjon om helse- og miljøeffektene av stoffene på markedet, og dermed gi grunnlag for bedre regulering av helse- og miljøfarlige stoffer. Økt informasjon om helse- og miljøeffekter av kje-

miske stoffer vil gi et bedre grunnlag for å redusere risiko for helse og miljø. Nyten av dette er klart større enn kostnadene knyttet til å fremskaffe informasjonen.

Økt informasjon om stoffenes helse- og miljøeffekter vil gi bedre grunnlag for klassifisering og advarselsmerking av kjemikaliene og vil bidra til reduserte helse- og miljøskader. Godkjenning (autorisasjon) av de farligste kjemikaliene vil føre til begrensning i bruk og utslipp av disse stoffene, og dermed redusert skade på natur og økosystemer. Den økte informasjonen vil videre komme til nytte ved nasjonale oppgaver som for eksempel tilatelser til utslipp etter forurensningsloven, prioritering av stoffer til overvåkningsprogrammer, det nasjonale arbeidet med prioriterte miljøgifter og tiltak i forhold til grunnforurensning og avfallshåndtering. Dette vil redusere omfanget av skader på natur og økosystem, og redusere behovet for til dels meget kostbare opprydningsaksjoner i fremtiden. Arbeidet med å identifisere nye miljøgifter vil dessuten være et viktig grunnlag i arbeidet med globale konvensjoner, og bidra til å begrense og hindre at nye miljøgifter vil gjenfinnes i miljøet og bl.a. Arktis i fremtiden.

Det er svært viktig med rask gjennomføring av REACH i Norge i forhold til norsk industri og dens konkurranseevne. Hvis Norge ikke skulle gjennomføre, eller bli vesentlig forsinket i gjennomføringen av REACH vil europeiske kunder av norske bedrifter kunne tillegges plikter som importører, og de vil derfor kunne foretrekke produsenter innenfor EU. Dette vil i så fall medføre direkte konkurransevidning for norsk industri som vil kunne miste handelspartnere og markedsandeler.

Deltakelse i ECHA vil medføre årlige økonomiske forpliktelser for Norge. ECHA skal finansieres av gebyrer knyttet til registrering, vurdering og godkjenning, men også gjennom bidrag fra EUs budsjett. Gebyrfinansieringen vil bety relativt lite i 2008 og 2009, men får en økende betydning etter det. I 2008 er bidraget fra EU budsjettet til nesten 62,6 millioner euro, i 2009 66 millioner euro. EØS/EFTA-statene er forpliktet til å bidra med fast forholdsmessig andel, og bidragene vil påløpe fra det året formell tilknytning finner sted. For Norges del vil de økonomiske forpliktelsene utgjøre om lag 11,5 millioner kroner i 2008 og snaut 12 mill. kroner i 2009. Det forventes at behov for bidrag fra EUs budsjett, og dermed også fra EØS/EFTA-statene, reduseres sterkt fra 2010 etter hvert som gebyrfinansieringen får full effekt. Det er derfor i EUs langtidsbudsjett ikke budsjettet med noe bidrag etter 2010. Norges bidrag vil bli dekket over Miljøverndepartementets budsjett

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 25/2008 av 14. mars 2008 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og restriksjoner av kjemikalier (REACH) og etablering av et europeisk kjemikaliebyrå (ECHA), samt direktiv 2006/121/EF om regelverk for kjemikalier

Industrien vil pålegges gebyr knyttet til registrering, søknader om unntak for forskning og utvikling og søknader om godkjenning. Størrelsen på gebyrene er ikke endelig besluttet, men skal fastsettes gjennom en kommisjonsforordning som skal vedtas innen 1. juni 2008.

8 Vurdering

Norge har arbeidet for å få et så høyt beskyttelsesnivå for helse og miljø som mulig.

REACH vil føre til en stor netto nytte, særlig fordi det vil øke tilgang til informasjon om helse- og miljøeffekter av kjemikalier. Dette er i samsvar med regjeringens politikk om at industrien selv må gis bevisbyrden for å vise at kjemiske produkter er trygge. Videre vil utfasing av de mest helse- og miljøskadelige kjemiske stoffene bli mer effektiv enn med dagens system. Regulering av de farligste stoffene, både de mest helsefarlige og miljøgiftene, blir strengere gjennom den nye godkjenningsordningen.

Det er lagt til grunn at nasjonale regler vil kunne videreføres, og at også nye nasjonale reguleringer vil kunne være aktuelle så lenge de ikke kommer i strid med spesifikke bestemmelser i harmonisert regelverk. Først og fremst gjelder dette vedlegg XVII under REACH som viderefører dagens begrensningdirektiv (direktiv 76/769/EØF med senere endringer) og stoffer som er prioritert under godkjenningsordningen. Dette er i tråd med regjeringens politikk som er fremmet i St.meld. nr. 14 (2006-2007) *Sammen for et giftfritt miljø - forutsetninger for en tryggere fremtid* som ble lagt frem i desember 2006.

Fokus vil likevel i større grad ligge på å utnytte de forbedrede mulighetene som ligger i REACH-regelverket, for landene selv å vurdere prioriterte stoffer og foreslå konkret regulering på europeisk nivå. Norge vil arbeide aktivt for at regulering av stoffer som allerede er regulert blir gjort gjeldende i EU/EØS-området, og foreslå konkret regulering av prioriterte miljøgifter på europeisk

nivå. Også andre medlemsstater har strengere regulering av enkeltstoffer under REACH, og de vil arbeide for at deres regler blir gjeldende i EU/EØS-området.

I henhold til EØS-avtalen (art. 99 og 100) har Norge og de andre EFTA-statene rett til å delta i Kommisjonens ekspertsamarbeid på linje med medlemsstatene, og har også rett til å følge arbeidet i regulatoriske komiteer (komitologi-komiteer). Norge deltar i det tekniske samarbeidet under dagens kjemikalierregelverk, og Norge har gjennom dette formidlet norske faglige synspunkter inn i EU-arbeidet. Det er derfor helt sentralt for Norge å kunne delta i det nyopprettede kjemikaliebyrået i Helsinki.

9 Konklusjon og tilråding

Miljøverndepartementet konkluderer med at REACH er en klar forbedring i forhold til det eksisterende regelverket på kjemikalieområdet, og vil bidra til bedre beskyttelse av helse og miljø. De avtalte tilpasningstekstene sikrer Norge tilstrekkelig innflytelse og deltakelse under REACH. Dette er også viktig i forhold til norsk industri og dens konkurranseevne.

REACH vil bidra til å styrke beskyttelsesnivået for helse og miljø i Norge fordi regelverket vil bidra til mindre helseskader, og mindre skader på miljøet som følge av at mennesker og miljø blir eksponert for helse- og miljøfarlige kjemikalier fra produkter og prosesser. Arbeidet under REACH, særlig under det nye kjemikaliebyrået, innebærer et bredt europeisk samarbeid på et av de prioriterte områdene i norsk politikk. Det er derfor viktig at Norge deltar.

Miljøverndepartementet finner at forordningen med de avtalte tilpasninger ivaretar norske interesser på en tilfredsstillende måte, og tilrår at EØS-komiteebeslutningen om å innlemme forordning (EF) nr. 1907/2006 og direktiv 2006/121/EF godkjennes. Utenriksdepartementet slutter seg til dette.

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 25/2008 av 14. mars 2008 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og restriksjoner av kjemikalier (REACH) og etablering av et europeisk kjemikaliebyrå (ECHA), samt direktiv 2006/121/EF om regelverk for kjemikalier

Utenriksdepartementet

tilrår:

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et fremlagt forslag til proposisjon til Stortinget om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 25/2008 av 14. mars 2008 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og restriksjoner av kjemikalier (REACH) og etablering av et europeisk kjemikaliebyrå (ECHA), samt direktiv 2006/121/EF om regelverk for kjemikalier.

Vi HARALD, Norges Konge,

stadfester:

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 25/2008 av 14. mars 2008 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og restriksjoner av kjemikalier (REACH) og etablering av et europeisk kjemikaliebyrå (ECHA), samt direktiv 2006/121/EF om regelverk for kjemikalier, i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag

til vedtak om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 25/2008 av 14. mars 2008 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og restriksjoner av kjemikalier (REACH) og etablering av et europeisk kjemikaliebyrå (ECHA), samt direktiv 2006/121/EF om regelverk for kjemikalier

I

Stortinget samtykker i godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 25/2008 av 14. mars 2008 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og restriksjoner av kjemikalier (REACH) og etablering av et europeisk kjemikaliebyrå (ECHA), samt direktiv 2006/121/EF om regelverk for kjemikalier.

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 25/2008 av 14. mars 2008 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og restriksjoner av kjemikalier (REACH) og etablering av et europeisk kjemikaliebyrå (ECHA), samt direktiv 2006/121/EF om regelverk for kjemikalier

Vedlegg 1

EØS-komiteens beslutning nr. 25/2008 av 14. mars 2008 om endring av EØS-avtalens vedlegg II (Tekniske forskrifter, standarder, prøving og sertifisering)

EØS-KOMITEEN HAR –

under henvisning til avtalen om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde, endret ved protokollen om justering av avtalen om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde, heretter kalt «avtalen», særlig artikkel 98, og

på følgende bakgrunn:

1. Avtalens vedlegg II er endret ved EØS-komiteens beslutning nr. 8/2008 av 1. februar 2008¹.
2. Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 av 18. desember 2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH), om opprettelse av et europeisk kjemikaliebyrå, om endring av direktiv 1999/45/EF og om oppheving av rådsforordning (EØF) nr. 793/93 og kommisjonsforordning (EF) nr. 1488/94 samt rådsdirektiv 76/769/EØF og kommisjonsdirektiv 91/155/EØF, 93/67/EØF, 93/105/EF og 2000/21/EF², som rettet ved EUT L 136 av 29.5.2007, s. 3, skal innlemmes i avtalen.
3. Europaparlaments- og rådsdirektiv 2006/121/EF av 18. desember 2006 om endring av rådsdirektiv 67/548/EØF om tilnærming av lover og forskrifter om klassifisering, emballering og merking av farlige stoffer for å tilpasse det til forordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH) og om opprettelse av et europeisk kjemikaliebyrå³, som rettet ved EUT L 136 av 29.5.2007, s. 281, skal innlemmes i avtalen –

BESLUTTET FØLGENDE:

Artikkel 1

Avtalens vedlegg II kapittel XV endres som fastsatt i vedlegget til denne beslutning.

Artikkel 2

Teksten til forordning (EF) nr. 1907/2006, som rettet ved EUT L 136 av 29.5.2007, s. 3, og direktiv 2006/121/EF, som rettet ved EUT L 136 av 29.5.2007, s. 281, på islandsk og norsk, som skal kunngjøres i EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende*, skal gis gyldighet.

Artikkel 3

Denne beslutning trer i kraft 15. mars 2008, forutsatt at EØS-komiteen har mottatt alle meddelelser etter avtalens artikkel 103 nr. 1⁴.

Artikkel 4

Denne beslutning skal kunngjøres i EØS-avdelingen av og EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende*.

Utferdiget i Brussel, 14. mars 2008.

For EØS-komiteen

Formann

Alan Seatter

EØS-komiteens sekretærer

Bergdis Ellertsdóttir

Matthias Brinkmann

Vedlegg

til EØS-komiteens beslutning nr. 25/2008

I avtalens vedlegg II kapittel XV gjøres følgende endringer:

1. Etter nr. 12zb (kommisjonsvedtak 2007/565/EF) skal nytt nr. 12zc lyde:
«12zc. **32006 R 1907**: Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 av 18. desember 2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH), om opprettelse av et

¹ Ennå ikke kunngjort.

² EUT L 396 av 30.12.2006, s. 1.

³ EUT L 396 av 30.12.2006, s. 850.

⁴ Forfatningsrettslige krav angitt.

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 25/2008 av 14. mars 2008 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og restriksjoner av kjemikalier (REACH) og etablering av et europeisk kjemikaliebyrå (ECHA), samt direktiv 2006/121/EF om regelverk for kjemikalier

europeisk kjemikaliebyrå, om endring av direktiv 1999/45/EF og om oppheving av rådsforordning (EØF) nr. 793/93 og kommisjonsforordning (EF) nr. 1488/94 samt rådsdirektiv 76/769/EØF og kommisjonsdirektiv 91/155/EØF, 93/67/EØF, 93/105/EF og 2000/21/EF (EUT L 396 av 30.12.2006, s. 1), som rettet ved EUT L 136 av 29.5.2007, s. 3.

Forordningens bestemmelser skal for denne avtales formål gjelde med følgende tilpasning:

- a) EFTA-statene skal delta i arbeidet til Det europeiske kjemikaliebyrå, heretter kalt «byrået», som opprettet ved europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006.
- b) Uten at det berører bestemmelsene i avtalens protokoll 1, skal betegnelsen «medlemsstat(er)» i tillegg til betydningen i forordningen også omfatte EFTA-statene.
- c) Med hensyn til EFTA-statene skal byrået når dette er hensiktsmessig og på egen måte bistå EFTAs overvåkningsorgan eller Den faste komité, avhengig av omstendighetene, i utførelsen av deres respektive oppgaver.
- d) For produkter som omfattes av rådsdirektiv 91/414/EØF står EFTA-statene fritt til å begrense adgangen til sine markeder i samsvar med kravene i disse statenes lovgivning på tidspunktet for ikrafttreddelsen av denne avtale. Nytt EF-regelverk vil bli behandlet i samsvar med framgangsmåten fastsatt i avtalens artikkel 97 til 104.
- e) Dersom det skulle oppstå uoverensstemmelser mellom avtalepartene i forbindelse med håndhevingen av disse bestemmelser, skal avtalens del VII få tilsvarende anvendelse.
- f) I artikkel 3 nr. 10 tilføyes følgende til slutt: «eller til EFTA-statenes territorium».
- g) Artikkel 64 nr. 8 skal gjelde med følgende tilpasning:

«Når Kommisjonen treffer beslutninger om godkjenning, skal EFTA-statene samtidig og innen 30 dager etter Kommisjonens beslutning, treffe tilsvarende beslutninger. EØS-komiteen skal underrettes og skal periodisk publisere lister over slike avgjørelser i EØS-tillegget til Den europeiske unions tidende.»

h) I artikkel 79 skal nytt nr. 4 lyde:

«4.EFTA-statene skal delta fullt ut i styret, og der ha de samme rettigheter og plikter som EU-medlemsstater, med unntak av stemmerett. Styrets forretningsorden skal gi EFTA-statenes deltakelse full virkning.»

i) I artikkel 85 skal nytt nr. 10 lyde:

«10.EFTA-statene skal delta fullt ut i Medlemsstatskomiteen, Komiteen for risikovurdering og Komiteen for sosio-økonomisk analyse, og der ha de samme rettigheter og plikter som EU-medlemsstater, med unntak av stemmerett. Disse komiteenes forretningsorden skal gi EFTA-statenes deltakelse full virkning.»

j) I artikkel 86 skal nytt nr. 5 lyde:

«5.EFTA-statene skal delta fullt ut i forumet for utveksling av opplysninger om gjennomføring, og der ha de samme rettigheter og plikter som EU-medlemsstater, med unntak av stemmerett. Forumets forretningsorden skal gi EFTA-statenes deltakelse full virkning.»

k) I artikkel 89 tilføyes følgende:

«Statsborgere i EFTA-statene skal kunne velges som medlemmer eller varamedlemmer av klageinstansen.»

l) I artikkel 96 skal nytt nr. 12 lyde:

«12.EFTA-statene skal fra ikrafttreddelsen av denne beslutning bidra til finansieringen av byrået. For dette formål skal framgangsmåten fastsatt i avtalens artikkel 82 nr. 1 bokstav a) og protokoll 32 få tilsvarende anvendelse.»

m) I artikkel 102 tilføyes følgende:

«EFTA-statene skal innrømme byrået de privilegier og den immunitet som tilsvarende det som er fastsatt i protokollen om De europeiske fellesskaps privilegier og immunitet.»

n) I artikkel 103 tilføyes følgende avsnitt:

«Som et unntak fra artikkel 12 nr. 2 bokstav a) i Tilsetningsvilkår for andre tjenestemenn ved De europeiske fellesskap, kan statsborgere i EFTA-stater som nyter fulle borgerrettigheter, tilsettes på kontrakt av byråets daglige leder.»

o) I artikkel 118 skal nytt nr. 5 lyde:

«5.Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1049/2001 av 30. mai 2001 om allmennhetens adgang til Europaparlamentets, Rådets og Kommisjonens dokumenter, skal ved anvendelsen av forordning (EF) nr. 1907/2006 gjelde for

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 25/2008 av 14. mars 2008 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og restriksjoner av kjemikalier (REACH) og etablering av et europeisk kjemikaliebyrå (ECHA), samt direktiv 2006/121/EF om regelverk for kjemikalier

alle byråets dokumenter som også angår EFTA-statene.»

p) I artikkel 124 tilføyes følgende avsnitt:

«Liechtenstein skal ikke være forpliktet til å opprette et nasjonalt informasjonspunkt. I stedet skal Liechtenstein offentliggjøre en lenke til informasjonspunktet til den tyske myndigheten for yrkesvern og yrkesmedisin på hjemmesiden til den kompetente liechtensteinske myndighet når det gjelder kjemikalier, Kontoret for miljøvern.»»

2. I nr. 1 (rådsdirektiv 67/548/EØF) skal nytt strekpunkt lyde:

«– **32006 L 0121**: Europaparlaments- og rådsdirektiv 2006/121/EF av 18. desember 2006 (EUT L 396 av 30.12.2006, s. 850), som rettet ved EUT L 136 av 29.5.2007, s. 281.»

3. I nr. 12r (europaparlaments- og rådsdirektiv 1999/45/EF) skal nytt strekpunkt lyde:

«– **32006 R 1907**: Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 av 18. desember 2006 (EUT L 396 av 30.12.2006, s. 1), som rettet ved EUT L 136 av 29.5.2007, s. 3.»

4. Teksten i nr. 10 (kommisjonsdirektiv 91/155/EØF) oppheves. Teksten i nr. 1 (rådsdirektiv 67/548/EØF) sekstende strekpunkt (kommisjonsdirektiv 93/105/EØF) og tjueandre strekpunkt (kommisjonsdirektiv 2000/21/EF) samt nr. 12e (rådsforordning (EØF) nr. 793/93) og 12f (kommisjonsforordning (EF) nr. 1488/94) oppheves med virkning fra 1. juni 2008. Nummer 12d (kommisjonsdirektiv 93/67/EØF) oppheves med virkning fra 1. august 2008. Nummer 4 (rådsdirektiv 76/769/EØF) oppheves med virkning fra 1. juni 2009.
